

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Rigor Moderatus Doctrinæ Pontificiæ Circa Usuras A SS.
D. N. Benedicto XIV. Per Epistolam Encyclicam Episcopis
Italiæ Traditus**

Specimina exhibens Moderationis Pontificiæ, à P. Daniele Concina violatæ

Zech, Franz Xaver

Ingolstadii, 1749

Corollaria Ex Jure Canonico, Publico, Et Civili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63772)

COROLLARIA

E X

JURE CANONICO, PUBLICO, ET CIVILI.

I.

Juxta effatum Optati Milevitani *non Respublica est in Ecclesia, sed Ecclesia in Republica est.* Istud autem non more A catholicorum ad Ecclesiam Regimini Sæculari subjiendam, sed eo modo intelligimus, quo anima dicitur esse in corpore.

2. Jus Sacrorum soli Ecclesiastico Ordini competit. Temporalium verò potestas ita Principi Sæculari conceditur, ut tamen Lege Naturali suadente, Lege Divina digitum intendente, Lege Civili Laudante, Sacri Canones Membra Ecclesiastica à Jurisdictione Laica, etiam quoad temporalia, speciali vinculo non onerata, meritò eximant.

3. Leges, quibus translatio Bonorum in Ecclesias directè, illimitatè, & absque Auctoritate Ecclesiastica prohibetur, laudari non possunt: ad eas autem subvertendas, omni scriptione & disputatione fortiores machinæ sunt, sanctum amplificandi Cultus Divini studium in Laicis, & sanctus rerum temporalium usus in Ecclesiasticis.

4. Alienatio Bonorum Ecclesiæ absque præscriptis solennitatibus, etiam in foro Conscientiæ est irrita. Frustra dicitur, Extravagantem *Ambitiosa* non esse receptam in nostris partibus.

5. Pari passu cum Alienatione Bonorum Ecclesiæ ambulat venditio ac distractio reddituum & proventuum Beneficii, vel ad vitam, vel in longum tempus.

6. Privilegium Fori, quo gaudent Clerici, de Jure Communi non extenditur ad eorum famulos conductitios.

7. Natura Sponsalium respuit gravem injustè incussum Metum. Unde quæ ex tali Metu ineuntur, non pariunt obligationem.

8. Si in certis circumstantiis detur Restitutio in integrum contra Sponsalia Minorum, nihil contra Sacros Canones fieri censemus.

9. Matrimonium in loco publicati Tridentini clandestinè contractum, ne quidem in vim Sponsalium subsistit.

10. Liberi ex adulterio nati non legitimantur per subsequens Matrimonium parentum, prout fusè & eruditissimè differit SS. D. N. BENEDICTUS XIV. contra dubia Archi-Episcopi S. Dominici in Hispaniola, seu potius contra argumenta Bœhmeri.

11. Potest teneri Regula, actum, qui est à Lege humana per se prohibitus, esse ipso Jure invalidum.

12. Contrahens sub conditione turpi, non obligatur vi contractus, etiam conditione impleta.

13. Falcidia de Legatis ad Causas Pias relictis deducenda non est, ne quidem in Bavaria, si Testamentum sit Clerici.

14. Jus accrescendi non transmittitur ad Emptorem hæreditatis, nisi aliud actum sit.

15. Leges Civiles non intendunt irritare ultimas Voluntates pro foro interno ex defectu solennitatum.

16. Spe vendita, ad Emptorem pertinent res speratæ, nonverò aliæ, quæ præter spem eveniunt.

17. Computus læsionis ultra dimidium ex parte Emptoris, patitur difficultatem, inspectis solis Legibus Juris Civilis communis: facilius autem demonstratur ex proportione Arithmetica comparativè ad læsionem Vendoris. Nempe posito vero mercis venditæ pretio 100. Venditor mercem minoris vendendo $40 = 100 - 60$. læditur 60, adeoque ultra dimidium. Vicissim Emptor in effectu habet $100 + 60 = 160$ unde lucratur 60. consequenter ultra dimidium. Item majori pretio vendens $160 = 100 + 60$. lucratur 60. haud dubiè ultra dimidium. Emptor vicissim in effectu habet $100 - 60 = 40$. ergo læditur 60. consequenter ultra dimidium.

18. Praxis non obligandi possessorem bonæ fidei ad restitutionem fructuum consumptorum, in quantum factus est locupletior, innititur rationi & legibus.

19. Non quidem Senatus-Consultum Macedonianum, sed tamen Exceptio ex eo competens, tollit obligationem naturalem.

20. Quamvis Bartolus cum Gloss. in L. 4. ff. de LL. doceat, propter bonas fœminas non debere fieri legem, quia raræ sunt: Beneficium tamen Sena-

Senatus - Consulti Vellejani præcipuè competit bonis foeminis, quæ tamen illi renuntiare possunt.

21. Independentè à pacto, non datur obligatio in conscientia ad re- parandum damnum citra culpam Theologicam illatum, ante Judicis sententiam.

22. Sanctissimam Jejunii Ecclesiastici Legem varia locorum consuetudine temperari, Ecclesia dissimulat: nequaquam autem dissimulat, Dispensationem ad comedendas carnes indultam, extendi ad secundæ Refectionis licentiam.

23. Chocolata, licet per modum potus sumatur, habet tamen ex principiis Medicorum potiùs rationem cibi. Unde faciliè colligitur, quàm congruus sit ejus usus jejunantibus ex principiis Theologorum.

24. Brocardicum illud, quòd Præsumptio stet pro Allodio, parum probat pro particularibus fundis earum Ditionum, super quibus in Germania universim accipitur Investitura.

25. Lex Divina pœnam Capitis in Homicidas latam approbat: Principibus tamen Jus aggratiandi non adimit.

26. *Divina* Providentia sapientissimè disponit, ut Pauperes semper habeamus in Republica: *Humana* Providentia prudentissimè ordinat, ut vaga mendicabula non tolerentur.

27. Privilegium de non Appellando Electoribus Imperii concessum, obstat subditis, quo minus super nullitate Processus Cæsarem implorent.

28. Episcopi Germaniæ in Causis Matrimonialibus exercent Jurisdictionem in subditos suos A catholicos: Illustres autem A catholici Imperio Romano - Germanico immediatè subjecti, nisi in iisdem Causis Episcopalem Jurisdictionem agnoscant, vix reperient competentem Judicem, quo tamen sæpe opus habere videntur.

29. Princeps Catholicus Germaniæ absque ulla læsione Pacis Westphalicæ subditos suos A catholicos obligat, ut in publicis negotiis sequantur Calendarium emendatum Gregorianum.

30. Sunt ex Protestantibus Germaniæ, qui docent, Communionem Cœmeteriorum esse Juris Ecclesiastici, & hæreticis denegandam. Cùm hæc doctrina sit Sacris Canonibus conformis, non possumus istis Doctoribus non assentiri.

